

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

IX. De appellationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

In eis contenta de novo facimus & ordinamus. Romae Cal. Iunii 1559.

TITVLVS IX. DE APPELLATIONIBVS.

Pius II. in Mantuana Synodo.

Appellationes & provocaciones a summo Pontifice ad futurum Concilium inanes, scilicet Mantuae & erroneae sunt.

CAP. I.

Execrabilis, & spiritibus temporibus inauditus, tempestate nostra inolevit abusus, ut a Romano Pontifice Iesu Christi Vicario (cui dictum est in persona beati Petri, Pasce oves meas, & Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis nonnulli spiritui rebelliones imbuti, non sanioris cupiditate iudicii, sed commissi evasione peccati, ad futurum Concilium provocare praesumant: quod quantum sacris canonibus adverteatur, quantumque Reipubl. Christianae noxium sit, quisquis non ignarus iurium intelligere potest. Namque (ut alia praeteremus, quae huic corruptelae manifestissime refragantur) quis non illud ridiculum iudicaverit, quod ad id appellatur, quod nisi quae est, neque scitur quando futurum sit? Pauperes a potentioribus multipliciter opprimuntur, remanent impunita scelera, nutriunt adversus primam sedem rebellio, libertas delinquendi conceditur, & omnis Ecclesiastica disciplina, & hierarchicus ordo confunditur. Volentes igitur hoc pestiferum virus a Christi Ecclesia procul pellere, & ovium nostris committendum saluti consulere, omnemque materiam scandali ab oculis nostris Salvatoris arcere, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, cunctorumque Praelatorum, ac divini & humani iuris interpretum, curiam sequentium, consilio & assensu, ac certa nostra scientia, huiusmodi provocaciones damnamus, & tanquam erroneas ac detestabiles reprobamus, cassantes, & penitus annullantes, si qua haecenus taliter interposita reperiantur, easque tanquam inanes ac pestiferas, nullius momenti esse decernimus ac declaramus praecipientes deinceps ut nemo audeat quovis quovis colore, ab ordinationibus, sententiis, five mandatis quibuscumque nostris, ac successorum nostrorum, talem appellationem interponere, aut interposita per alium, adhaerere, seu eis quomodolibet un.

Iulius Secundus.

Pii secundi in appellatione a sedis Apostolicae sententia ad futurum Concilium constituta confirmatur & interpretatur.

CAP. II.

Item olim saecul. record. Pius Papa II. praedecessor noster, de fratrum suorum sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, cunctorumque praelatorum, ac divini & humani iuris interpretum, Curiam Romanam sequentium, in dicta seu congregatione Mantuana existentium approbatione, matura prius & gravi praemissa discussione, & de eorundem, congregatorum unanimi consilio & assensu, ac ex certa scientia provocaciones ad futurum Concilium efficacissimas & palpabilibus rationibus, tanquam erroneas & detestabiles a damnaverit, ac sub excommunicationis latae sententiae & interdicti poenis praerecepit, ne qua persona cuiusvis dignitatis, five etiam universitatis, aut collegium, quovis quovis colore ab ordinationibus, sententiis seu mandatis quibuscumque, suis ac successorum suorum, appellationem huiusmodi interponere auderet, & contrafacientes una cum favoribus suis, & consilium auxiliumve praestantibus (sive hi rebelliones essent, sive rectes, sive advocati,

sive alii quicumque) non solum poenis & censuris praedictis, sed etiam iis quae laesae majestatis & haereticae praevitatis reis imponuntur, obnoxios esse statuerit. Leonardus tamen Lauredanus Dux, Rogatus, ac generale Concilium, & commune Venetarum, omnesque & singuli patritii, & cives communis ejusdem, una cum provisoribus, potestatis, commissariis & reliquis officialibus suis (quorum auctoritate, industria, consilio, operibus, aut favore, civitates, oppida, castra & arces, ad nos & sanctam Romanam Ecclesiam legitime pertinentes, occupatae fuerant, aut detinebantur) de fratrum nostrorum consilio, a nobis requisiti & moniti, ut intra certum terminum, sub poenis tunc expressis, nos & sanctam Apostolicam sedem plenae & omni ex parte, in concessa sibi auctoritate & libertate, cum obedientia recognoscerent & reintegrarent, ac Ravennam, Seriviam, Ariminum, Faventiam, Sarsinam civitates, cum oppidis, castris, terris, & districtu ipsarum, cumque Celenaten, Porhivien, ac Immolen, territorii, castris, oppidis, terris, & locis quae occupabant, integre & expedite, nobis & dictae Romanae Ecclesiae, cujus juris esse nocebantur, relaxarent, atque inde recederent, nec impedirent quo minus illorum cives & habitatores ad pacem matris suae Romanae Ecclesiae obedientiam revertentur: omnes eorum favoros ab auxilio in talibus praestatione deterrendo, ita quod requisitioni, monitioni & mandato nostro huiusmodi non parentes, majoris excommunicationis sententia, de simili consilio, eo ipso innodati censerentur, a qua, praeterquam in mortis articulo consistunt, per alium quam per Romanum Pontificem, etiam praetextu cuiuscumque facultatis, cuiusque pro tempore concessae, absolvi non possent (quam quidem excommunicationis sententiam in huiusmodi non paritionis eventum iteratis etiam vicibus aggravavimus) paternis monitis & salutaribus iussibus obsequi, prout debebant, indebitè recusantes, seu qui juri proprio dissident, & superioris mandata contumaciter obaudiunt, ut quae minus iuste usurparunt, indebitè, etiam cum animarum suarum detrimento, retineant: ad prohibuitum atque damnatum remedium confugientes, a requisitione, monitione & mandato, ac sententis censuris, & poenis praedictis, nulla constitutionis sui praedecessoris, hoc expressè vetantis, habita ratione, ad futurum concilium temerè (ut accepimus) provocantur: prout etiam perditionis filii, quondam Ioannes Benetivolis, & eius natus, cum eos à tyrannica oppressione dilectae civitatis nostrae Bononiae expellere decrevimus, damnabiliter fecisse dicuntur: videlicet ad futurum Concil. praedictum appellasse & provocasse. Nos igitur quam detestanda sit eorum perveritas attendentes, qui propriis inimici commodis, & nefariis cupiditatibus mancipati, salubria decreta Patrum, & superiorum iustasperentes, inconsultum Christi tunicam scindere, aut etiam scissionis causam praebere contendunt, & Ecclesiae unitatem dividere, praedictae S. sedis Apostol. principatum tollere, & contra tot sanctorum Patrum, & sacrorum Concil. decreta temerè & damnabiliter, magna audacia venire non erubescunt, & contrafacere non verentur: afferentes inter cetera, consules, persuadentes, determinantes, seu determinationi huiusmodi interefferentes, sola consilii praestatione seu persuasione, deliberatione aut determinatione, quod aliquibus talibus à Rom. Pont. seu eius sententia vel decreto ad futurum Concil. generale appellari possit, dicta Pii praedecessoris constitutione non ligari, nisi in ipsa actuali appellatione, & illius interpositione, vel scripturae compositione, se immiscuerint: ne de cetero talis infirmitate se excusent, ac tale quid in posterum praesumere impune valeant, opportunitam tam immani & periculoso morbo medelam adhibere volentes, hac generali & in perpetuum valitura constitutione, ex certa nostra scientia, & potestatis plenitudine, de venerabil.

0000

a. Praesumptio e. sup. execrabiliu. de appellationibus.

genus decernentes ab eorum ordinationibus, interlocutionibus & decretis ante definitivam sententiam, vel vim definitivam habentem, & ubi agitur de morum correctione, nullatenus etiam ad nos & sedem Apostolicam appellari possent: & nihilominus per appellationes quascuque contra praesentem tenorem quomodolibet interpositas minime causas devolvit, aut etiam per quasvis inhibitiones etiam cum quibusvis censuris & poenitentis a quibusvis iudicibus ordinariis vel delegatis forsan faciendas, illarum ulteriori cognitionem & expeditionem, & ubi de morum correctione agitur etiam legitimam executionem minime impedit, aut censuris & poenitentibus huiusmodi ligatur, ut retiri censere. Roma prid. Non. Septembr. 1560.

Inlus Secundus, Thezaurario Marchis Antonianae.

Appellationum suffragia propeiores reddunt ad lites faciendas animi & flagrantis audenda, cum sententia proferantur, & vnde esse remanent, idem non admittuntur in causis malefactorum, nisi deposita pecuniaria in illa summa.

CAP. VII.

Acceptimus sicut Cameris Apostolicis, istius nostrae provinciae, damnum non leve inferri, delictaque impunita remanere, ex praetextu appellationum, quae in malefactorum & causis, tum ante condemnationem, tum post, interponuntur: propter quas, cum aut ad urbem, aut alio casu ipsae transferuntur, indecitas, & minus pro ipso sicut defensas remanent. Quamobrem volentes damno & impunitati praedictis occurrere, tibi committimus & mandamus, ut nullam in aliqua causa alicuius malefactoris, aut facti pacis, in iudicium, vel treuge (etiam si de nova causa, aut de habendo recursum diceret) appellationem admittas, aut admitti finas per aliquem iudicem, vel officialem, nisi prius effectuale depositum penes te fuerint, de poena in qua appellans condemnatus fuerit, aut venire condemnandus, prout in constitutionibus provincialibus, & aliis praedecessorum nostrorum, & nostris literis (ad quas relationem haberi volumus) plenius continetur. Inhibentes etiam praesentibus Gubernatoribus, Vicelegatis, Locumtenentibus, & aliis quibuscuque officialibus ipsius provinciae, quocumque nomine nuncupatis, ut appellationem aliquam, in dictis causis admittant, modo ad eas vel praesumant, nisi per te eis prius confiteri de effectuali deposito ut praemittitur facto. Rom. 16. Iun. 1565.

TITVLVS X DE DILATIONIBVS, ET CESSIONIBVS bonorum.

Clemens VII.

Cessione sive discussioni bonorum beneficium impetrantes, aut dilationem quinque mensium, tenentur causam infra tres menses expedire.

CAP. I.

Quoniam ex multorum relatione non sine animi nostri dissolentis accepimus, quod nonnulli Dei timore postposito, & suarum animarum & honoris proprii immemores, post magnum ex alienum contractum, etiam non sufficientia pro satisfacienda creditoribus habe-

a. C. in reprobatis de offic. ord. c. ad nostram. Et c. reprehensibilis. in fin. eod. Specul. eod. tit. 6. in quibus. res. in a. correctionibus. b. Nullus homicidarum, beneficiorum, malefactorum, adulterorum, itemq. eorum, qui manifestam voluntatem commiserunt, argumentum conuictus, testibus superatus, etiam voce propria scelus, vitiumq. confessus, audiatur appellans. l. 2. C. quorum appellatio non recip. c. in. 4. nullus. c. 2. q. 6.

ant, tamen ad eos illudendos, ac laboribus & expensis defatigandos, alii beneficium alternativum, cessionis videlicet bonorum aut dilationis quinque mensium, alii discussionem bonorum aut hereditatis, etiam a sede Apostolica impetrant, quibus impetratis ad expeditionem eorundem minime incumbunt, & didis gratis se tutos cognoscunt, & difficile reputantes, quod vel creditores conveniant eligendo, vel bonorum hereditatis discussio fiat, pauperes creditores eorum credito vel deluduntur, vel adeo protrahuntur, ut ipsi fame pereant, vel ut fapies evenire solet moriantur, & haeredes eorum, non ita de materia informati, a credito eorum penitus excludantur. Nos talibus inconveniendis obviare volentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, tenore praesentium decernimus & declaramus, quod quicumque beneficium alternativum praedictum, aut discussionem bonorum, seu hereditatis, haecenus impetraverunt, a die publicationis praesentium, & qui in futurum impetrabunt, a die eorum impetrationis computandis, nisi infra tres menses usq; ad sententiam in lullis causam expedierint, seu expediri fecerint, dictis gratis seu beneficiis ipso iure privati existant, & iudices eorum, quibus tales causas ventilare contingit, sive ordinarii, sive delegati, etiam si fiat causa sum palatii Apostolice, auditores, aut S. R. E. Cardinales, ad totalem executionem contra ipsos debitores ad instantiam cuiuslibet creditoris procedere possint & debeant, penite de ac si talia beneficia ipsi talibus debitoribus minime concessa fuissent, partibus alias iustitiam ministrando. Et nihilominus si ex aliqua rationabili causa iudicium praedictis visum fuerit dictum terminum in rem mentium prorogari debere, dictum terminum sibi bene visum, non tamen ultra alium mensem & non amplius, prorogandi licentia per praesentes concedimus pariter & facultatem.

Idem.
Extensio praecedenti decreti ad discutendas cavillationes suffragium beneficium. Odoardus. Et c. perveni.

CAP. II.

Quoniam nuper ad amputandum cavillationes eorum, qui ad fraudandum creditores, & diutius prorogandum debita, alternativis & discussiones bonorum a sede Apostolica impetraverint, ut exinde ea longissimo tempore durante nullatenus solvere teneantur, nos per motum proprium manu venerabilis fratris nostri Antonii de Monte Episcopi Portuensis mandavimus, ut si qui talia impetraverant, extrunc, qui vero talia in futurum impetrarent, a die impetrationis huiusmodi infra tres menses causam expedire tenerentur, cum potestate dictis iudicibus attributa, trimestre praedictum si eis videretur ad unum mensem prorogandi, quibus elapsis & causa minime finita, extrunc iudex eorum quo causa penderet, ad executionem contra debitores, penite de ac si tales concessiones minime impetrassent, procedere debeant, aliaque faciant, prout in dicto motu proprio, cuius tenorem haberi volumus pro inserto, plenius continetur. Verum quia quodam via prohibuimus, alia cavilloso debitores praefati consequuntur: alii capitulum Odoardus, alii beneficium capituli. Pervenit a praedicta sede Apostolica impetrantes, quae beneficia nullatenus expedire curant, in maximum pauperum creditorum damnum, animae suae periculum, ac scandalum plurimum. Talibus igitur inconveniendis providere volentes, dictumque mandatum etiam ad praedicta beneficia ampliantes & extendentes decernimus & mandamus, quod quicumque aliquid dictorum beneficiorum, si capitulum Odoardus, & capit. Pervenit, a nobis, seu sede Apostolica haecenus impetraverint, aut in posterum impetrabunt, ex tunc, aut a die impetrationis respective, infra tres menses, cum potestate prorogandi ad alium mensem, iuxta & secundum formam dicti prioris mandati causam ipsam omnino expediri facere teneantur.